

DECIZIE

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Ala Cobăneanu, Sveatoslav Moldovan

Ion Druță, Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Bulgaru Maria,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Mariei Bulgaru împotriva lui Botea Ion cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Bulgaru Maria și menținută hotărîrea Judecătoriei Strășeni din 21 iulie 2016,

c o n s t a t ă

La 09 iunie 2016, Bulgaru Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Botea Ion cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că în satul Recea, raionul Strășeni, se află o biserică cu hramul „Sfântul Dumitru” de religie creștin-ortodoxă, construită din donațiile sătenilor și dată în exploatare la 01 martie 1997, iar Botea Ion activează în această biserică în calitate de protoiereu-mitrofor paroh și administrator. Din anul 2010 biserica se află în proces de reparație, iar toate donațiile și ajutoarele sătenilor se transmit protoiereului-paroh Botea Ion, fără a fi întocmite în acest sens careva acte în scris.

Indică Bulgaru Maria că împreună cu familia sa a hotărât să doneze bisericii o sumă de bani pentru procurarea unui policandru nou, deoarece cel instalat în biserică este vechi. Astfel, a comunicat intenția sa protoiereului-paroh Botea Ion, care a fost de acord și a asigurat că se va interesa cât costă un policandru nou. În scurt timp pârâtul a înștiințat-o că costul unui policandru nou cu 52 becuri la magazinul mitropoliei din municipiul Chișinău este de 3000 euro. În luna septembrie 2012, în prezența

Stepanidei Draguțan, locuitoare a satului Recea, i-a transmis personal lui Botea Ion în localul bisericii suma de 3000 euro, fără a fi întocmită recipisă în acest sens, ultimul asumându-și obligația de a procura un policandru nou cu 52 becuri cu instalarea în biserică.

Declară reclamanta că în toamna anului 2012, în biserică, după slujbă Botea Ion a spus în fața enoriașilor că a procurat un policandru nou, frumos cu 52 becuri din banii donați de familia Mariei Bulgaru, pentru a-l înlocui pe cel vechi din lemn. Ulterior, având dubii referitor la valoarea bunului, a solicitat pârâtului să prezinte bonul de plată pentru procurarea policandrului, însă a primit refuz.

Afirmă Bulgaru Maria că până-n prezent policandrul nu a fost instalat în biserică și nimeni nu l-a văzut, iar din spusele pârâtului, din toamna anului 2012 și până-n luna martie 2015 policandrul s-a păstrat în niște cutii în altarul bisericii. Într-o duminică a lunii martie 2015, în biserică după slujbă Botea Ion a declarat în fața enoriașilor că se teme ca policandrul să nu fie sustras din biserică și în aceeași zi, acesta a fost transportat spre păstrare la domiciliul localnicului Slănină Pavel. Din zvonuri a înțeles că policandrul procurat de pârât în realitate nu este nou, fiind unul folosit, pe care l-a cumpărat de la un preot din satul Tătăraști, raionul Strășeni. La solicitarea de a a-i fi arătat policandrul, Slănină Pavel a refuzat, motivând că fără acordul lui Botea Ion nu va desface cutia.

Sușține reclamanta că s-a adresat cu plângeri la Procuratura Generală și Procuratura Anticorupție a Republicii Moldova pe faptul acțiunilor pretinse a fi ilegale ale pârâtului. Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Strășeni, Eugeniu Șlicari din 02 iulie 2015, s-a refuzat în pornirea urmăririi penale, din motiv că raporturile juridice stabilite între Bulgaru Maria și Botea Ion poartă un caracter civil, iar soluționarea litigiului ține de competența instanței de judecată în ordinea procedurii contencioase.

Solicită Bulgaru Maria încasarea din contul lui Botea Ion sumei de 3000 euro.

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni din 21 iulie 2016, acțiunea a fost respinsă ca tardivă și neîntemeiată. S-a încasat din contul Mariei Bulgaru în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 2022,39 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, a fost respins apelul declarat de către Bulgaru Maria și menținută hotărârea Judecătoriei Strășeni din 21 iulie 2016.

La 14 februarie 2017, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC, Bulgaru Maria a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016 și remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului, Bulgaru Maria a invocat interpretarea în mod eronat a legii de către instanța de apel.

Menționează recurenta că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece a fost emisă fără constatarea și elucidarea pe deplin a tuturor circumstanțelor importante pentru soluționarea pricinii. Instanțele ierarhic inferioare, în motivarea concluziei de respingere a acțiunii, au indicat că recurenta-reclamantă nu a prezentat probe concludente și pertinente în susținerea acțiunii și s-au referit doar la cele

declarate de către Botea Ion, necătând la faptul că explicațiile ultimului nu erau probate.

Declară Bulgaru Maria că atât în instanța de fond, cât și în cea de apel, deși a solicitat să facă cunoștință cu materialele pricinii, dosarul nu i-a fost prezentat.

La 21 martie 2017, în adresa intimatului Botea Ion a fost expediată copia recursului declarat de către Bulgaru Maria cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 11 aprilie 2017, Botea Ion a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de Bulgaru Maria și menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016 și hotărârii Judecătoriei Strășeni din 21 iulie 2016, pe care le consideră întemeiate și legale. Presupune intimatul că Bulgaru Maria a înaintat prezenta acțiune la indicația lui Drăguțanu Pavel, care este o persoană conflictuală, declarând public că dorește să aducă alt preot în sat.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17 mai 2017, recursul declarat de către Bulgaru Maria a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii ca neîntemeiată, în rest hotărârile instanțelor de judecată de menținut, din următoarele considerente.

Conform art. 267 alin. (1) din Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Art. 271 din Codul civil prevede că acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond.

Iar art. 272 alin. (1) din Codul civil stipulează că termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea Judecătoriei Strășeni din 21 iulie 2016 acțiunea Mariei Bulgaru a fost respinsă ca tardivă și neîntemeiată. Totodată, s-a încasat din contul Mariei Bulgaru în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 2022,39 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, a fost respins apelul declarat de către Bulgaru Maria și menținută hotărârea Judecătoriei Strășeni din 21 iulie 2016.

Reieșind din conținutul cererii de chemare în judecată, în luna septembrie 2012 Bulgaru Maria a transmis protoiereului-paroh Botea Ion suma de 3000 euro cu titlu de donație pentru procurarea unui policandru nou.

La scurt timp, în toamna anului 2012, policandrul a fost procurat. Tot atunci, Bulgaru Maria a solicitat intimatului-pârât să-i prezinte bonul de plată pentru procurarea policandrului, deoarece avea dubii referitor la valoarea și starea bunului.

În ședința de judecată a instanței de fond, Bulgaru Maria a declarat că la solicitarea prezentării bonului de plată, Botea Ion i-a răspuns că o să-i întoarcă banii (f.d. 24).

În referința depusă la 21 iulie 2016, intimatul-pârât Botea Ion a solicitat respingerea acțiunii ca fiind tardivă (f.d. 22).

Analizând circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră legală și întemeiată concluzia instanțelor ierarhic inferioare de respingere a acțiunii ca tardivă, din următoarele.

Recurenta-reclamantă a indicat că la scurt timp după transmiterea banilor lui Botea Ion în luna septembrie 2012, policandrul a fost procurat, însă dat fiind faptul că avea dubii cu privire la valoarea și starea acestuia, Bulgaru Maria a solicitat prezentarea bonului de plată, primind însă refuz.

Prin urmare, Bulgaru Maria a aflat despre încălcarea dreptului său în toamna anului 2012, când i-au apărut dubii și a solicitat prezentarea bonului de plată, însă a depus cererea de chemare în judecată abia la 09 iunie 2016, cu omiterea termenului general de prescripție extinctivă de 3 ani.

Se accentuează că pe parcursul examinării pricinii în prima instanță recurenta-reclamantă nu a solicitat repunerea în termenul de prescripție, iar la 17 august 2016, ulterior pronunțării hotărârii Judecătoria Strășeni din 21 iulie 2016, dânsa a depus cerere de modificare a acțiunii, cerând suplimentar repunerea în termen, solicitare ce nu poate fi reținută, deoarece a fost depusă după pronunțarea hotărârii instanței de fond contrar normelor de drept procedural.

Totodată, respingând acțiunea ca fiind tardivă, Judecătoria Strășeni a conchis și asupra respingerii acesteia ca fiind neîntemeiată, expunându-se asupra fondului cauzei, soluție ce a fost susținută și menținută de către Curtea de Apel Chișinău.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016 și hotărârea Judecătoria Strășeni din 21 iulie 2016 urmează a fi casate în partea respingerii acțiunii ca fiind neîntemeiată, or, în cazul respingerii acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție, instanța de judecată nu se expune asupra fondului cauzei.

Din considerentele menționate și având în vedere că instanțele ierarhic inferioare au emis hotărâri întemeiate și legale în partea în care au respins acțiunea ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție, însă au respins acțiunea ca neîntemeiată cu încălcarea normelor de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Bulgaru Maria și a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016 și hotărârea Judecătoria Strășeni din 21 iulie 2016 în partea respingerii acțiunii ca neîntemeiată, în rest decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe a menține.

În conformitate cu art. 445 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Bulgaru Maria.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016 și hotărârea Judecătorei Strășeni din 21 iulie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Mariei Bulgaru împotriva lui Botea Ion cu privire la încasarea sumei, în partea respingerii acțiunii ca neîntemeiată.

În rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016 și hotărârea Judecătorei Strășeni din 21 iulie 2016 se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Ion Druță

Mariana Pitic